

Mission impossible

- eller ser vi ikke skogen for bare trær?

NAFO 9. mai 2010

Jan Gunnar Berg og Lars Ole Bolneset

Ridderne AS
www.ridderne.no

- Opplæring/kurs og temadager
- Undervisningsmaterieill
- Observasjon, veiledning og rådgivning

www.ridderne.no

Program

Innledning

**Kapittel 4 A i lov om sosiale tjenester
og kapittel 4 A i lov om pasientrettigheter**

Forebygging

Kartlegging

Andre løsninger

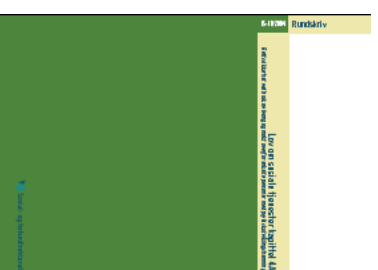
Tillitskapende tiltak

**Bevissthet om egne holdninger
og egen atferd**

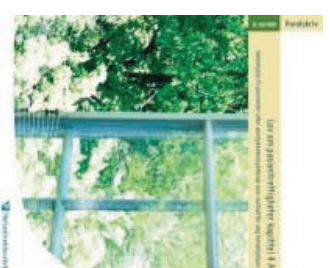
Kunnskap om Ioverket

**Kunnskap om forebygging,
andre løsninger og
tillitskapende tiltak**

Lov om sosiale tjenester kapittel 4 A

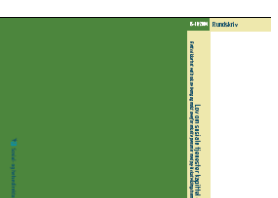

Lov om pasientrettigheter kapittel 4 A

Lov om sosial tjenester kapittel 4 A

- rundskrivet sier følgende:

Overensstemmelse med lovens formål (§ 4A-1):

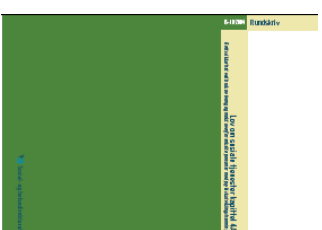
”Formålet med reglene i dette kapitlet er å hindre at personer med psykisk utviklingshemning utsetter seg selv eller andre for vesentlig skade og forebygge og begrense bruk av tvang og makt.”

Krav til forebygging (§ 4A-4):

”Kommunene plikter å sørge for at forholdene legges til rette for minst mulig bruk av tvang og makt... gi nødvendig opplæring, herunder faglig veiledning og oppfølging i gjennomføring av tiltak etter dette kapitlet”

Lov om sosiale tjenester kapittel 4 A

-- rundskrivet sier følgende:

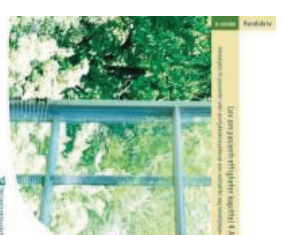

Vilkår for bruk av tvang (§ 4A-5):

*”Andre løsninger enn bruk av tvang og makt skal være prøvd
Før tiltak etter dette kapitlet settes i verk. Kravet kan bare
fravikes i særlige tilfeller og det skal i så fall gis en begrunnelse.”*

Lov om pasientrettigheter kapittel 4 A

- rundskrivet sier følgende:

Overensstemmelse med lovens formål (§ 4A-1)

*”Formålet med reglene i dette kapitlet er å yte nødvendig helsehjelp
for å hindre vesentlig helseskade, samt forebygge og begrense bruk
av tvang.”*

Krav om at tillitsskapende tiltak er forsøkt (§ 4A-3)

*”Før det kan ytes helsehjelp som pasienten motsetter seg, må
tillitsskapende tiltak ha vært forsøkt, med mindre det er åpenbart
formålsløst å prøve dette.”*

Forebygging

- Fagadministrativt system
- Personaloopplæring
- Møtestruktur
- Faglig oppfølging og veiledning
- Lik praksis og få personer

- Opplæring i kommunikasjon
- Nødvendige sosiale ferdigheter
- Tilpassing av aktiviteter
- Helseoppfølging (fysisk og psykisk)
- Ivaretakelse av sosialt nettverk

Kartlegging av utfordrende atferd

Andre løsninger

- Fysisk tilrettelegging
- Dagsplaner
- Avtalestyring
- Avledning
- Tilpasning av krav, mer selvbestemmelse
- Fjerne seg fra situasjonen
- Øke personalets kompetanse (opplæring/kursing, veiledning)
- Innlæring av kommunikasjonsferdigheter
- Oppmerksomhet mot positiv atferd
- Økt aktivitetsnivå
- Kartlegge lav- og høyrisikosituasjoner – forebygge
- Sosiale historier
- Forsterkningsprosedyrer (DRO, DRI, DRA)
- Beriket miljø
- ART (Aggression Replacement Training)

Tilpasning av krav / forventninger

- Mange viser utfordrende atferd for å unngå eller utsette krav
- Første spørsmål bør være; er dette kravet i det hele tatt nødvendig?
- På hvilken måte stilles kravet?
- Er kravet for høyt? For lavt?
- Til rett tid? Trøtt? Ikke opplagt?

Unngå problemskapende situasjoner

- Hva kan gjøres dersom utfordrende atferd skjer i de samme kjente situasjonene?
- Analyser situasjonen med tanke på mulige forbedringer
- Til rett tid? Trøtt? Ikke opplagt?
- Hvor attraktiv er situasjonen?
- For vanskelig?

Tillitskapende tiltak

- Kjennskap til pasienten
- Samarbeid med pårørende
- Kartlegge årsaker til motstand – tilrettelegging
- Bruke tid
- Informasjon
- Opptreden
- Litt om gangen
- Gradvis tilnærming